บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

บทนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาเพื่อหาความสัมพันธ์ (Correlation Descriptive Research) และความสัมพันธ์เชิงทำนาย (Predictive Correlation Design) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากลุ่มอาการในผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ได้แก่ อาการหายใจลำบาก อ่อนเพลีย นอนไม่หลับ [illegible] ซึมเศร้า 2) [illegible] ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มอาการกับการปฏิบัติทำหน้าที่ [illegible] 3) [illegible] การทำนายการปฏิบัติหน้าที่ของกลุ่มอาการในผู้ที่เป็นโรค [illegible] แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า [illegible]

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่ [illegible] ผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ระหว่างเดือน [illegible] ปี. ศ. 2552 [illegible] ปี. ศ. 2553 [illegible] 278 [illegible] (อายุรกรรม โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า, 2551)

กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบ [illegible] (Purposive Sampling) [illegible] ขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเปิด [illegible] การวิเคราะห์ค่าอำนาจการทดสอบ (Power Analysis) [illegible] .05 [illegible] (Power) เท่ากับ .80 และขนาดความสัมพันธ์ของตัวแปร (Effect Size) เท่ากับ .25 ซึ่งเป็น Small Effect Size จากการเปิดตารางได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 126 [illegible] (Polit & Hungler, 1987 อ้างถึงใน [illegible] 2550) ซึ่งในการเก็บข้อมูลจริงได้กลุ่มตัวอย่าง [illegible] 130 [illegible]

ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยคัดเลือกผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังทุกรายที่มาติดตามการตรวจรักษาในช่วงระยะเวลาที่เก็บข้อมูล [illegible] สมบัติของกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตรงกับสิ่งที่ศึกษา [illegible]

1. [illegible] ตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป
2. [illegible] ปอดอุดกั้นเรื้อรังตั้งแต่ [illegible] 2 [illegible]
3. ไม่เป็นโรค [illegible] หรือโรคร่วมอื่น [illegible] เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติทำหน้าที่ของผู้ป่วย

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

4. มีการรับรู้สติสัมปชัญญะดี ไม่มีปัญหาการได้ยิน สามารถสื่อสารเข้าใจโดยใช้ □□□□□□□

5. ยินดีให้ความร่วมมือใน□□□□□□□

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ประกอบด้□□ 4 □□□ได้แก่

□□□□1□□□□□□□□□□ข้อมูลส่วนบุคคล เป็นแบบเลือกตอบและเติมคำ □□□□□ 22 ข้อ ประกอบด้วย 3 ส่วน

1. ข้อมูลส่วนบุคคล □□□□□ 10 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ความเพียงพอของรายได้ การจ่ายค่ารัก□□□□□□□□ □□□บุคคลที่คอยช่วยเหลือดูแลท่านขณะอยู่ที่บ้าน

2. □□□□□□□□□□□□□□□□□□□ 4 ข้อ ได้แก่ □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ สูบบุหรี่ จำนวนบุหรี่ที่สูบต่อวัน และประวัติการสูบบุหรี่ในปัจจุบัน

3. ประวัติการเจ็บป่วยและการรักษา □□□□□ 8 ข้อ ได้แก่ ระยะเวลาการเจ็บป่วย โรคร่วม การเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล อาการสำคัญที่มารับการรักษาในครั้งนี้ การรับรู้ความรุนแรง □□□□□□ การได้รับความรู้และคำแนะนำ□□□□□□□□□□□□□

นอกจากนี้ยังประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลในส่วนของผู้วิจัย□□□□□ 2 ข้อ ได้แก่ ระดับความรุนแรงของโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังแบ่งตาม ATS (1999) และการรักษาที่ผู้ป่วยได้รับ

□□□□2□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

หายใจลำบาก อาการอ่อนเพลีย อาการนอนไม่หลับ □□□อาการต่าง □ ที่เกิดขึ้นในผู้ที่เป็□□□□ ปอดอุดกั้นเรื้อรังได้ค่า□□□□

□□□□□อยู่ระหว่าง 0 – 30 □□□□□ หากผู้ป่ว□□□□□□น้อยหรือใกล้ 0 หมายถึง ผู้ป่วยรับรู้อาก□□□□ เกิดขึ้นน้อย และหากผู้ป่วยมีคะแนน□□□□□□ใกล้คะแนน 30 หมายถึง ผู้ป่วยรับรู้□□□□□□□□□□ □□□

□□□3□□□□□□□□□□□□□วิตกกังวลและซึมเศร้าในผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง □□ ผู้วิจัยได้นำมาจาก□□□□□□□□□Hospital Anxiety and Depression Scale (HADS) □□□ Zigmond and Snaith (1983) ฉบับแปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทย (Thai HADS) □□□ □□□ นิลชัยโกวิทย์ □□□□□□ (2539)

□□□□□□□□□Hospital anxiety and Depression Scale (HADS) □□□ Zigmond and Snaith ได้□□□□□□□□□□□นำใช้ในปี 1983 เพื่อใช้วัดอาการวิตกกังวลและอาการซึมเศร้าของผู้ป่วยใน □□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ทางคลินิค ได้ค่าความสัมพันธ์สำหรับ□□□□ วิตกกังวลเท่ากับ .54 และอาการซึมเศร้าเท่ากับ .79 (Zigmond & Snaith, 1983) Ng et al. (2007) ได้ใช้□□□□□□□□□HADS ในส่วนของแบบประเมิน□□□□□□□□□□□□ (HADS-A) และส่วนของ□□□ ประเมินอาการซึมเศร้า (HADS-D) □□□□□□□วิตกกังวลและอาการซึมเศร้าในผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้น □□□□เมื่อทดสอบความเชื่อมั่นด้วยวิธี Test-Retested Reliability ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือส่ว□ ประเมินอาการวิตกกังวล และอาการซึมเศร้าเท่ากับ .86 □□□ .85 □□□□□□และได้ค่า □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ .86 □□□ .87 □□□□□□□ □□□□□□□□□□□ ธนา นิลชัยโกวิทย์ □□□□□□ (2539) ได้แปลแบบประเมินนี้เป็นภาษาไทย (Thai HADS) และใช้ในการประเมิน□□□□□วิตกกังวลและซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคมะเร็ง พบว่า□□□□ สอดคล้องภายในของเครื่องมืออยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีค่า□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ (Cronbach's Alpha Coefficient)ในส่วนของแบบประเมิน□□□□□วิตกกังวลเท่ากับ .86 □□□ แบบประเมินอาการซึมเศร้าเท่ากับ .83

□□□□□□□□□Hospital anxiety and Depression Scale □□□□□□□□□□□□(Thai HADS) เป็นแบบสอบถามที่ผู้ป่วยตอบด้วยตนเอง ประกอบด้วยคำถาม□□□□□ 14 ข้อ โดยแบ่งเป็น□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

คะแนนช่วง 0 – 7 □□□□

□□□□□□□□□□□ 5 ข้อ กิจกรรมทางด้านจิตวิญญาณ 4 ข้อ □□□□□□□□□□□□□□□□□ 4 ข้อ □□□□□□□□□ 32 ข้อ (Leidy & Kneble, 1999) แต่ละข้อเป็นมาตรส่วนประมาณค่าลิเกริ์ต (Likert Scale) 4 □□□□

ลักษณะการตอบเป็นมาตรส่วนประมาณค่าลิเกริ์ต (Likert Scale) 4 □□□□□□□□

1 □□□□□□ ไม่สามารถทำกิจกรรมได้เลย เป็นผลจากปัญหาสุขภา□

2 □□□□□□ ทำกิจกรรมได้□□□□□มาก เป็นผลจากปัญหาสุขภาพ

3 □□□□□□ ทำกิจกรรมได้□□□□□บางครั้ง เป็นผลจากปัญหาสุขภาพ

4 □□□□□□ ทำกิจกรรมได้สะดวก ไม่มีข้อจำกัดใด □

นอกจากนี้แบบประเมินการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังยังมีตัวเลือก "ไม่ทำเนื่องจากสาเหตุอื่น □" สำหรับผู้ที่ไม่เคยการปฏิบัติกิจกรรมในคำถามข้อนั้นมาก่อน เลือกที่จะไม่ทำกิจกรรมและ/ หรือไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมนั้นได้เนื่องจากสาเหตุอื่นที่ไม่ได้เป็นผลจากปัญหาสุขภาพ โดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ระบุสาเหตุของการไม่ได้ทำกิจกรรมนั้น □ □□□คำถามข้อที่ □□□□□□□□ "ไม่ทำเนื่องจากสาเหตุอื่น □" จะไม่มีคะแนนและไม่นำมาคำนวณคะแนนการปฏิบัติหน้าที่โดยรวมของบุคคลนั้น

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□หน้าที่ของผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง □□□□□□ □□□□□จากค่า□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□หน้าที่□องผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังแต่□□ □□□□ สามารถคำนวณได้โดยนำผลรวมคะแนนการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละข้อ ยกเว้นข้อที่ตอบ □□□□□ "ไม่ทำเนื่องจากสาเหตุอื่น □" หารด้วยจำนวนข้อทั้งหมด (32 ข้อ) ลบจำนวนข้อที่ตอบ □□□□□ "ไม่ทำเนื่องจากสาเหตุอื่น □"

$$\text{□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□หน้าที่} = \frac{\text{ผลรวมคะแนนการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละข้อ}}{32 - \text{จำนวนข้อที่ตอบตัวเลือก "ไม่ทำเนื่องจากสาเหตุอื่น □"}}$$

□□□□ช่วง□□□□□□□อยู่□□□□□□ 1–4 □□□□□ เกณฑ์□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ 5 □□□□ □ดยใช้สถิติคำนวณหาอัตราภาคชั้น (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2544) และกำหนดช่□□□□□□□□□□□□

□□□□□ช่□□ 1.000 – 1.599 □□□□□□□การปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับ□□□

คะแนนช่วง 1.600 – 2.199 □□□□□□□การปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้าง□□□

□□□□□□□□ 2.200 – 2.799 □□□□□□□การปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับ□□□□□□□

คะแนนช่วง 2.800 – 3.399 □□□□□□□การปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้าง□□□

□□□□□□□□ 3.400 – 4.000 □□□□□□□การปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับ□□□

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพเครื่อง[illegible]แบบสอบถามต่าง [illegible]

1. [illegible] (Content Validity) [illegible]หายใจลำบาก อ่อนเพลียและนอนไม่หลับ [illegible]วิตกกังวลและซึมเศร้า และแบบประเมินการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ที่เป็นโรคปอ[illegible]ผู้วิจัยนำแบบประเมินดังกล่าวไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์[illegible]เหมาะสมของภาษาที่ใช้[illegible] 5 ท่าน ประกอบด้วย

แพทย์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านโรคระบบทางเดินหายใจ 1 ท่าน

อาจารย์พยาบาลที่[illegible] 2 ท่าน

พยาบาลผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง 2 ท่าน

[illegible]โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity Index: CVI) เท่ากับ 1.00 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไข[illegible]ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิให้มีความถูกต้องในด้านการใช้ภาษา [illegible]นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง 20 [illegible] เพื่อทดสอบความเข้าใจด้านภาษาและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข้อคำถามในแต่ละข้อก่อนนำไปทดสอบความเที่ยงและนำไปใช้จริง พบว่าผู้ป่วยมีความเข้าใจใน[illegible]

2. [illegible](Reliability) ผู้วิจัย[illegible]อ่อนเพลียและนอนไม่หลับ [illegible]เศร้า [illegible]หน้าที่ของผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง[illegible]ได้รับการแก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับผู้ที่เป็น[illegible]คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง [illegible] 20 [illegible] และหาค่าความเชื่อมั่นด้วย[illegible]หาค่า[illegible] (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่า[illegible]ประเมินอาการหายใจลำบากอ่อนเพลียและนอนไม่หลับ [illegible]วิตกกังวลและซึมเศร้า และแบบประเมินการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังได้ค่าความเชื่อมั่นกับ .88, .84 [illegible] .96 [illegible]

[illegible]

[illegible]เสนอต่อ[illegible]

กรมแพทย์ทหารบก [illegible]การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่างเรียบร้อยแล้ว จึงดำเนินการวิจัยโดยผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความเคารพในความเป็นบุคคลของผู้ป่วย ผู้วิจัยเข้าไ[illegible]ชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ประโยชน์ที่ได้รับและขอควา[illegible]ร่วมมือในการทำวิจัย และชี้แจงสิทธิในการตอบรับหรือปฏิเสธเข้าร่วมการวิจัยในครั้ง[illegible]กลุ่มตัวอย่างเข้าใจวัตถุประสงค์และขั้นตอนในการวิจัย และสมัครใจเข้าร่วมการวิจัยจะมีเอกสารให้เซ็นยินยอมโดยไม่มีการบังคับ และกลุ่มตัวอย่างสามารถยุติการเข้าร่วมในการวิจัยในช่วงใดก็ได้โดยไม่ต้องแจ้งเหตุผลกับผู้วิจัย ซึ่งการตอบรับหรือปฏิเสธการเข้[illegible]ร่วมวิจัยครั้งนี้ไม่มีผลต่อกา[illegible] พยาบาลที่ได้รับ และคำตอบจากการสัมภาษณ์หรือข้อมูลทั้งหมดที่ได้จะเก็บเป็นความลับ[illegible]เสนอข้อมูล [illegible]วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้เท่านั้น [illegible]ระหว่างการสัมภาษณ์[illegible]กลุ่[illegible]ตัวอย่างอาการผิดปกติทางด้านร่างกายหรือด้านจิตใจ [illegible] เครียดไม่พร้อมในการตอบให้แจ้งผู้วิจัยทรา[illegible]หรือผู้วิจัยสังเกตเห็นผู้วิจัย[illegible]สัมภาษณ์ [illegible]ดูแลให้[illegible]กระทั่งกลุ่มตัวอย่างมีอาการทุเลา

[illegible]

ผู้[illegible]ดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วย[illegible]

1. [illegible]

1.1 ผู้วิจัยนำโครงร่างการวิจัย เสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมของฝ่าย[illegible] เพื่อพิจารณารับรองการพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมการวิจัย

1.2 ภายหลังได้รับการอนุมัติจาก[illegible]การพิจารณาจริยธรรมแล้ว ผู้[illegible]ศาสตร์ [illegible] และเค้าโครงวิทยานิพนธ์เสนอต่อประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการวิจัย กรมแพทย์ทหารบก [illegible]วิจัยและจริยธรรมจากคณะกรรมการพิจารณาโครงการวิจัย กรมแพทย์ทหารบก เพื่[illegible]พิจารณาสนับสนุนการเก็บข้อมูล

1.3 [illegible]รับอนุญาตให้[illegible]ข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยเข้าพบหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล หัวหน้าแผนกผู้ป่วยนอก คลินิกโรคระบบทางเดินหายใจ เพื่อแนะนำตัว ชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัย และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. [illegible]การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ผู้[illegible]กลุ่มตัวอย่[illegible]ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยสำรวจรายชื่อผู้ที่เป็นโรค[illegible] ณ คลินิกโรคระบบทางเดินหายใจ แผนกผู้ป่วยนอก แล้วคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

2.2 ผู้□□□เข้าพบกลุ่มตัวอย่าง แนะนำ□□□□ □□□□□

□□□□□□□□ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของอาการแต่ละคู่ (r) ต้องมีค่ามากกว่า .40 อย่างมี□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□.05 □□แสดงถึงความสัมพันธ์ระดับปานกลาง□□□ □□□□□อาการดังกล่าวมาจำแนกเป็นกลุ่มอาการด้ว□□□□□□Hierarchical Cluster Analysis

4. □□□□□□□□□□□□□□□□□างกลุ่มอาการในผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังและการปฏิบัติหน้าที่ของร่างกาย โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Peason's Product Moment Correlation Coefficient) □□□ดให้□□□□□□□□กลุ่ม□□□□□□ผู้ที่เป็นโรค□□□□□□□□□□□ได้□□□ผลรวมของอาการที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลในข้อ 3 ในสัดส่วนที่เท่ากันเป็นตัวแปรต้น และการปฏิบัติหน้าที่ของผู้เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรั□เป็นตัวแปรตาม

5. การวิเคราะห์กลุ่มอาการที่ 1 และกลุ่มอ□□□□□2 ในการทำนายการปฏิบัติหน้าที่ของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์□□□□□□□□□□□□(Multiple Regression Analysis) □□□□□□□□ (Stepwise Regression)

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University